

การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก
DEVELOPMENT OF CREATIVE WRITING SKILLS FOR MATTAYOMSUKSA 2 STUDENTS
BY USING THE DESIGN THINKING PROCESS AND RAFT STRATEGY WITH WEBBLOG

วาสิตา สีตา¹

Wasita Seeta

กาญจนา วิชาญปกรณ์²

Kanchana Witchayapakorn

Received Date: 4 October 2025

Revised Date: 3 January 2026

Accepted Date: 5 January 2026

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก โดยกลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี จำนวน 490 คน แบ่งเป็น 13 ห้องเรียน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี จำนวน 30 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า

1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.84/80.35 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้

2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 0.36 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การเขียนเชิงสร้างสรรค์, กระบวนการคิดเชิงออกแบบ, กลวิธี RAFT, เว็บบล็อก

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร,
Student in Master of Education Program in Thai Language, Faculty of Education, Naresuan University.
Email Address: wasitas66@nu.ac.th

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, Assoc. Prof, Ph.D., Faculty of Education, Naresuan University.

Abstract

This research aimed to 1) develop and evaluate the efficiency of a creative writing instructional model based on the Design Thinking process and RAFT strategy integrated with weblogs for Mattayomsuksa 2 students, using the 75/75 efficiency criterion, 2) compare the students' creative writing ability before and after learning through the instructional model, and 3) investigate students' satisfaction with the learning activities. The population consisted of 490 Mattayomsuksa 2 students from 13 classrooms at Uttaradit Daruni School. The sample comprised 30 students from Class 2/1, selected through purposive sampling. The research instruments included 1) lesson plans for creative writing instruction using the Design Thinking process and the RAFT strategy integrated with weblogs, 2) a creative writing ability assessment, and 3) a student satisfaction questionnaire.

The results revealed that:

- 1) the instructional model achieved an efficiency of 80.84/80.35 (E1/E2), which exceeded the standard criterion of 75/75,
- 2) the students' creative writing ability after the intervention was significantly higher than before the intervention at the .05 level, and
- 3) the students' satisfaction with the instructional model was at the highest level, with a mean score (M) of 4.89 and a standard deviation (S.D.) of 0.36.

Keywords: Creative Writing, Design Thinking Process, RAFT Strategy, Weblogs

บทนำ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องพึ่งพาการสื่อสารเพื่อดำรงชีวิต ช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันประสบการณ์ และสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การสื่อสารสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน หรือการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะการเขียนซึ่งเป็นทักษะสำคัญ เปรียบเสมือนสะพานเชื่อมโยงความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ระหว่างผู้คนผ่านตัวอักษรที่เรียบเรียงขึ้นเป็นประโยคจนสามารถใช้ติดต่อสื่อสารกันได้ ดังที่สุทธีวรรณ อินทะนก (2559) ได้กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าทักษะการฟัง การพูด หรือการอ่าน การเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารหรือเรื่องราวต่าง ๆ อาทิ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ สาระ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนประสบการณ์ของผู้เขียนหรือผู้ส่งสารไปยังผู้อ่านหรือผู้รับสาร โดยเฉพาะในสังคมยุคดิจิทัลที่การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและหลากหลาย การเขียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ การฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอจึงมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยให้สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและแม่นยำ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนอีเมล รายงาน บทความ หรือการโพสต์บนโซเชียลมีเดีย นอกจากนี้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังช่วยลดปัญหาความเข้าใจผิดและทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น

การเขียนในชีวิตประจำวันมีหลากหลายรูปแบบ แต่การเขียนเชิงสร้างสรรค์นับเป็นรูปแบบที่โดดเด่นที่สุดในการกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เมื่อเทียบกับการเขียนรายงานหรือบทความที่มุ่งเน้นไปที่ข้อเท็จจริงและตรรกะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้นักเรียนได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการอันเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เขียน นำเสนอเรื่องราวผ่านตัวหนังสือ ด้วยสำนวนภาษาที่สละสลวย ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจุดหมายที่ชัดเจน เป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะหรือความเป็นตัวตนของผู้เขียนเอง (พิริยะพงศ์ พิมพ์ลับ, 2565) เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความเจริญงอกงามทางปัญญา ภูมิภาวะ องค์ความรู้ และมวลประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการมีชีวิตอย่างมีความหมาย เนื่องจากเป็นเครื่องหมายแห่งการมีตัวตนและเกียรตินิยมทำให้ผู้เขียนรู้สึกมีคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเอง (ศิวกานท์ ปทุมสูติ, 2548) การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นทักษะที่ช่วยปลดปล่อยจินตนาการอันไร้ขอบเขตของนักเรียนให้สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่ซับซ้อนออกมาเป็นตัวอักษรได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรือจินตนาการที่สร้างสรรค์ขึ้นเองการเขียนรูปแบบนี้จึงเป็นมากกว่าการสื่อสาร แต่ยังช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบตนเองและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ว่าเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ จึงได้ระบุคุณภาพผู้เรียนในสาระการเขียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า นักเรียนจะต้องสามารถเขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความรู้ ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงงานได้ และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในสาระที่ 2 การเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นตัวชี้วัดที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะต้องเรียน โดยระบุไว้ในตัวชี้วัดที่ 2 เขียนบรรยายและพรรณนา ตัวชี้วัดที่ 3 เขียนเรียงความ และตัวชี้วัดที่ 7 เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ซึ่งทักษะการเขียนดังกล่าวไม่เพียงแต่จะช่วยให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นทักษะพื้นฐานในการเขียนระดับสูงต่อไปอีกด้วย

การเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นมีส่วนประกอบหลายประการ ซึ่งนักเรียนจะต้องวางแผนการทำงานของตนเองอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) ขั้นการเขียน (Writing) และขั้นหลังการเขียน (Postwriting) ซึ่งเปรียบเสมือนการสร้างสรรคผลงานศิลปะชิ้นหนึ่งที่ต้องอาศัยวัตถุดิบสำคัญ ได้แก่ ความรู้ ความคิด และจินตนาการ เป็นองค์ประกอบหลักในการรังสรรค์ผลงานที่โดดเด่นและน่าสนใจ ต้องรู้จักการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ในการถูกต้องตามบริบทและสละสลวย จึงจะทำให้การเขียนประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการได้ แม้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะเป็นทักษะที่สำคัญและ

มีความจำเป็นต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่การจัดการเรียนรู้ในหลายระดับชั้นยังคงเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี ได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและพบปัญหาในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลายประการ เช่น นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานในการเขียนค่อนข้างน้อย ไม่รู้จักรูปแบบและลักษณะของงานเขียนแต่ละประเภท และไม่มีการกำหนดเค้าโครงก่อนการเขียน ทำให้การลำดับเรื่องและเรียบเรียงเนื้อหาสับสน วกวน ขาดความต่อเนื่อง ในหนึ่งย่อหน้ามีใจความสำคัญมากกว่าหนึ่งเรื่อง และไม่สามารถเขียนข้อความหรืองานเขียนที่มีความยาวหลายย่อหน้า เช่น เรียงความ หรือบทความได้ ขาดความประณีตและพิถีพิถันในการเขียน จึงทำให้งานเขียนขาดเสน่ห์ในการนำเสนอเนื่องจากการเลือกใช้ถ้อยคำที่ไม่สละสลวย และไม่สามารถสะท้อนจินตนาการที่แปลกใหม่ของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีความสามารถโดดเด่นในสาขาวิชาที่ตนเองสนใจ แต่กลับไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาไทย ส่งผลให้มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต่ำกว่าห้องเรียนปกติที่ได้ฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ยังพบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่จะไว้วิธีการสอนแบบบรรยาย จากนั้นจึงมอบหมายหัวข้อหรือประเด็นให้นักเรียนกลับไปเขียนเองเป็นรายบุคคลแล้วนำมาพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยไม่ได้ฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการเขียนอย่างเป็นขั้นตอน และไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อกลับไปพัฒนาผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น แต่เป็นเพียงการเขียนข้อความเพื่อส่งครูเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจและความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน เกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเขียน จากการสัมภาษณ์นางสาวโสภีรัตน์ สุวรรณสุข ครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี ซึ่งมีประสบการณ์สอนในรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่า ปัญหาสำคัญในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ นักเรียนมักจะเริ่มต้นเขียนโดยอาศัยความรู้สึกและอารมณ์ในขณะนั้นเป็นหลัก ทำให้ขาดการวางโครงเรื่องที่ชัดเจน การเรียบเรียงเนื้อหาจึงสับสน วกวน และขาดความเป็นระบบ เมื่อต้องเขียนให้ถึงจำนวนบรรทัดที่กำหนด นักเรียนจึงเขียนซ้ำประเด็นเดิม ๆ หรือเติมเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไป ทำให้ผลงานขาดความน่าสนใจและสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน และอีกประเด็นหนึ่งคือวิธีการสอนของครูที่ยังคงเน้นการสอนตามหนังสือเรียนและการกำหนดหัวข้อตายตัว ข้างจากจำเจ นักเรียนขาดโอกาสในการแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของตนเอง ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่กระตือรือร้นที่จะเขียน ส่งผลให้ผลงานที่ได้ขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งจงบกล วชนะเสถียร (2559) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ได้ผลนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมด้านความคิด จินตนาการ ควบคู่ไปกับการจัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการแสดงความคิด เพื่อให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่สร้างสรรค์เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง โดยการให้การเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่แปลกใหม่โดยไม่จำกัดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและยอมรับในความคิดที่แปลกใหม่ของผู้เรียน ไม่เคร่งครัดหรือสร้างข้อจำกัดในการเขียนจนเป็นกฎเกณฑ์ที่อาจปิดกั้นความคิดและจินตนาการการสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์วิธีหนึ่ง คือ การใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Confidence) ของนักเรียน เพื่อหาคำตอบจากวิธีการที่หลากหลาย มีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาคิดวิเคราะห์ ทดลองและตัดสินใจเพื่อให้ได้ชิ้นงานที่ดีและเหมาะสมที่สุด ผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำก่อให้เกิดความคิดที่หลากหลาย และนักเรียนได้ตัดสินใจลงมือปฏิบัติเพื่อทดลองสร้างชิ้นงาน โดยการศึกษาค้นคว้าประยุกต์ใช้ทักษะและความคิดขั้นสูงในการแก้ปัญหาสถานการณ์ในชีวิตจริง เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทั้งจินตนาการและการคิดเชิงวิเคราะห์ (สุดารัตน์ คงวิเชียร, 2563) ในแวดวงการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ พบว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบถูกนำมาเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลงานจากการทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในรายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังที่สมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังจากการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับดีมาก มีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีทักษะการทำงานเป็นทีม

ระหว่างเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับดีมาก และนฤพร ดาวเรือง (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แม้มีงานวิจัยก่อนหน้านี้มาบ้างแล้ว แต่มีช่องว่าง หรือมีประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยเริ่มจากการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่าง (Outline) ของงานเขียน ลงมือสร้างสรรค์งานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงนำเสนอแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน และประเมินปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์

การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ขั้นตอนก่อนการเขียน (Prewriting) นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของกระบวนการเขียนโดยรวม เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและเริ่มวางแผนว่าต้องการจะสื่อสารแนวคิดของตนเองออกมาในรูปแบบใดหากนักเรียนวางแผนในการเขียนได้ดีก็จะส่งผลให้ขั้นตอนในการเขียนนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น การให้ความสำคัญกับขั้นตอนก่อนการเขียนจึงช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น (Prewriting) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กลวิธี RAFT เป็นกลวิธีการสอนเขียนที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดในขั้นตอนก่อนการเขียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และวัตถุดิบในการเขียนงานอย่างเป็นระบบ โดยอักษรทั้ง 4 ตัว มาจากคำว่า Role (บทบาทผู้เขียน) Audience (บทบาทผู้อ่าน) Form (รูปแบบ) และ Tense (รูปกริยาตามกาล) หรือ Topic (หัวข้อ) (ทวิช อัครตระกูลวงศ์, 2561) จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศพบว่า กลวิธี RAFT เป็นกลวิธีการสอนเขียนที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับสากล ดังที่ Katty M. and Miriam T. (2023) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาโดยใช้กลวิธี RAFT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในปี ค.ศ. 2021 - 2022 จากโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่งในเมืองโลมา ประเทศเอกวาดอร์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านของการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่นักเรียนมีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด และพบว่ากลวิธี RAFT ช่วยส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ กระตุ้นจินตนาการ ความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจในการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์อีกด้วย และ Prihatin N. et al. (2022) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนบรรยายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย ผลการศึกษาพบว่า ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการเขียนบรรยายของนักเรียนได้ ในวงการการศึกษาไทย การนำกลวิธี RAFT มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเขียนของนักเรียนนับเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่น่าสนใจ โดยมีผลการศึกษาวิจัยจำนวน 2 ฉบับที่สนับสนุนประสิทธิผลของกลวิธีดังกล่าวในการส่งเสริมความสามารถการเขียน คือ ทวิช อัครตระกูลวงศ์ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ร่วมกับกลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และศิริศักดิ์ เนียมเจียมตัว (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ ผลการศึกษาพบว่า การนำเทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะไปใช้ในการแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนที่มีปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีผลการทดสอบความสามารถในการเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 77.14, 75.24, 73.33 และ 71.43 ตามลำดับ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ทุกคน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำกลวิธี RAFT มาใช้ในขั้นตอนก่อนการเขียน (Prewriting) ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้

กระบวนการคิดเชิงออกแบบในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดผ่านการตอบคำถามตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ 1) Role บทบาทผู้เขียนเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร 2) Audience ต้องการเขียนข้อความนี้เพื่อใคร และต้องการสื่อสารอะไร 3) Form รูปแบบการเขียนคืออะไร และ 4) Topic หัวข้อที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและวางแผนงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนจะเข้าสู่ขั้นตอนการเขียน (Writing) โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบต่อไป

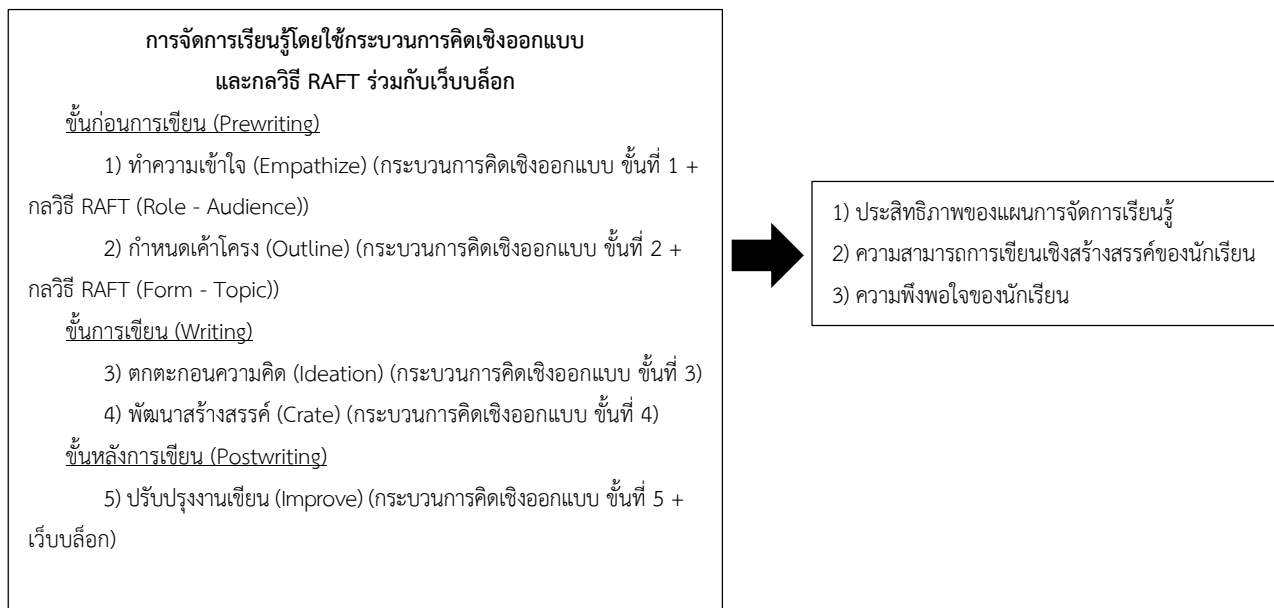
นอกจากการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แล้วในขั้นหลังการเขียน (Postwriting) ผู้วิจัยได้ส่งเสริมให้นักเรียนปรับปรุง พัฒนา และนำเสนอผลงานการเขียนของตนเองด้วยการเขียนผ่านเว็บไซต์ โดยเว็บไซต์เป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ที่มีประโยชน์มากในการเรียนภาษา คุณสมบัติของเว็บไซต์นั้นจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักประเมินข้อมูลที่ได้อ่าน ให้ข้อมูลย้อนกลับในเรื่องที่ได้อ่านด้วยตนเอง ในขณะเดียวกันผู้เขียนก็สามารถนำข้อมูลย้อนกลับหรือข้อคิดเห็นเหล่านั้นมาปรับแก้งานของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Donohoo, J., 2006) สอดคล้องกับ Bull, G., Bull, G. และ Kajder, S. (2006) ที่กล่าวว่า เว็บไซต์จะเป็นตัวกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเขียนแก่นักเรียนอีกทางหนึ่ง เพราะผู้เขียนจะมีความกระตือรือร้นมากขึ้นเมื่อผู้อ่านมีได้มีเพียงครูผู้สอนและเพื่อนของตนเองเท่านั้น ผู้อ่านคนอื่น ๆ ที่สนใจสามารถเข้ามาอ่านงานเขียนและแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์ได้ด้วย การให้โอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานจะส่งเสริมการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน ทั้งยังช่วยพัฒนาความสามารถทักษะในการสื่อสารได้ ดังที่พรทิพย์ แสงสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บไซต์ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกราม อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บไซต์เรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นวิชาภาษาไทย มีความสามารถในการเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ Maha, Elswai (2020) ได้ศึกษาผลของการใช้บล็อกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนการประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่าเว็บไซต์ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนได้ โดยการส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในวงกว้าง การได้รับข้อเสนอแนะ และการติชมจากเพื่อนร่วมชั้นหรือผู้ใช้งานอื่น ๆ จะเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้นักเรียนพัฒนาผลงานการเขียนให้ดียิ่งขึ้น

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บไซต์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บไซต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บไซต์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บไซต์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 490 คน แบ่งเป็น 13 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เป็นนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีความสามารถโดดเด่นในสาขาวิชาที่ตนเองสนใจ แต่กลับไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในด้านของการเขียน ส่งผลให้มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต่ำกว่าห้องเรียนปกติ ซึ่งอาจส่งผลต่อการนำเสนอผลงานหรือการสื่อสารความคิดเห็นในอนาคต จึงควรมีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยโดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มเดียว (The one - group pretest - posttest design) ในการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย

ทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	ทดสอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ แทน การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน
X แทน การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิด
เชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก
T₂ แทน การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คนใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 13 ชั่วโมง โดยเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้
2. นำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 30 คน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง
3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 36 คน ตามแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 11 คาบ
4. นำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 30 คน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง
5. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน รายงาน และสรุปผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน 11 คาบ โดยในแต่ละแผนจะเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระที่ 2 การเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 2 คาบ
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเรียงความ จำนวน 3 คาบ
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนบทความ จำนวน 3 คาบ
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนบทวิจารณ์ จำนวน 3 คาบ

โดยผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก (M = 4.83, S = 0.30)

2. แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric score) คะแนนเต็ม 20 คะแนน จำแนกเป็น 5 ด้าน ด้านละ 4 คะแนน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน 2) ด้านการใช้ภาษา 3) ด้านการลำดับความคิด 4) ด้านกลไกประกอบการเขียน และ

5) ด้านคุณค่าในงานเขียน ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และ วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น 0.86 สามารถใช้วัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการประเมิน ความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 พบว่า แบบประเมินความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์ การประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น 0.82 สามารถใช้ได้ สอดคล้องตามจุดประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิด เชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเกณฑ์มาตรฐาน E1/E2 และการ ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) จากนั้นนำไป ทดลองใช้ (Try – out) เพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (α - Coefficient)

1.3 วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try – out) เพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

2. วิเคราะห์คะแนนความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t – test Dependent sample)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิง ออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E₁/E₂) เท่ากับ 80.84/80.35 แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 มีรายละเอียดดังตาราง 2

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นักเรียน	ผลการประเมินระหว่างเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่				รวม	หลังเรียน
	1	2	3	4		
คะแนนเต็ม	20	20	20	20	80	20
คะแนนเฉลี่ย	16.10	15.80	16.50	16.27	64.67	16.07
เฉลี่ยร้อยละ	80.50	79.00	82.50	81.35	80.84	80.35
E_1/E_2	80.84					80.35

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 80.84/80.35 แสดงว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตาราง 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

การประเมิน	N	M	S	t	df	sig
ก่อนเรียน	30	13.87	1.31	10.70*	29	0.00
หลังเรียน	30	16.07	1.28			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.93 และ 16.07 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ในระดับมากที่สุด รายละเอียดดังตาราง 4

ตารางที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

รายการประเมิน	M	S	แปลผล
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน	4.90	0.40	มากที่สุด
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.87	0.43	มากที่สุด
1.3 กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.87	0.43	มากที่สุด
1.4 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.77	0.50	มากที่สุด
1.5 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.93	0.25	มากที่สุด
1.6 กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลาไม่มากหรือน้อยเกินไป	4.90	0.31	มากที่สุด
1.7 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย	4.50	0.86	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้			
2.1 บรรยากาศการเรียนรู้มีความท้าทาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน	4.93	0.25	มากที่สุด
2.2 บรรยากาศการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	4.90	0.40	มากที่สุด
2.3 บรรยากาศการเรียนรู้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.93	0.37	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการเรียนรู้			
3.1 สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทันสมัย และแตกต่างไปจากการเรียนแบบปกติ	4.93	0.37	มากที่สุด
3.2 สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์	4.93	0.25	มากที่สุด
3.3 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ ดีขึ้น	4.87	0.51	มากที่สุด
4. ด้านผู้สอน			
4.1 ผู้สอนมีความรู้และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี	4.97	0.18	มากที่สุด
4.2 ผู้สอนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.93	0.37	มากที่สุด
4.3 ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ชัดเจน	4.97	0.18	มากที่สุด
4.4 ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อม เตรียมการสอนและตรงต่อเวลา	4.93	0.37	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล			
5.1 วิธีการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	4.90	0.31	มากที่สุด
5.2 วิธีการวัดและประเมินผลมีความเป็นธรรมกับนักเรียนทุกคน	4.97	0.18	มากที่สุด
5.3 นักเรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	4.93	0.37	มากที่สุด
รวม	4.89	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 0.36 โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 80.84/80.35 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 0.36 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาผลการวิจัย 3 ประการ คือ 1) การสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก 3) การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 80.84/80.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มาเป็นอย่างดี และได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน โดยเริ่มจากศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาความหมายและองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 2 การเขียน เพื่อกำหนดเนื้อหาและการวัดประเมินผล กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามเนื้อหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรายวิชาพื้นฐาน ท22101 ภาษาไทย 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากนั้นจึงจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน 11 คาบ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทของครูและนักเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ขั้นตอนที่ 3 ตกตะกอนความคิด (Ideation) ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาสร้างสรรค์ (Crate) และขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงงานเขียน (Improve) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ครุณี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 กับกลุ่ม 1:1 จำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 กับกลุ่ม 1:10 จำนวน 9 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขจนได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ แล้วจึงทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงทำให้การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 75.00/76.19 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

2. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นทำให้นักเรียนรู้จักการคิดและการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) ขั้นการเขียน (Writing) และขั้นหลังการเขียน (Postwriting) การนำกลวิธี RAFT มาใช้ใน

ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดผ่านการตอบคำถามตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ 1) Role บทบาทผู้เขียนเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร 2) Audience ต้องการเขียนข้อความนี้เพื่อใคร และต้องการสื่อสารอะไร 3) Form รูปแบบการเขียนคืออะไร และ 4) Topic หัวข้อที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและวางแผนงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวิช อัครตระกูลวงศ์ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ร่วมกับกลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนความเรียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขั้นตอนการเขียน (Writing) โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Confidence) และทักษะการแก้ปัญหา โดยเริ่มจากการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่าง (Outline) ของงานเขียน ลงมือสร้างสรรค์งานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงนำเสนอแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน และประเมินปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ จนได้งานเขียนที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในขั้นหลังการเขียน (Postwriting) ผ่านเว็บล็อก นักเรียนได้นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในวงกว้าง การได้รับข้อเสนอแนะ และการติชมจากเพื่อนร่วมชั้นหรือผู้ใช้งานอื่น ๆ จะเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้นักเรียนพัฒนาผลงานการเขียนให้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Maha, Elsawi (2020) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้บล็อกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน พบว่า คะแนนการประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งรัฐฉา ปุณยชัยปรีดา, สุัทนา สงวนรัตน์, และกรวดี แผนพรหม (2568) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และพบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้วยเหตุผลทั้งหมดข้างต้นจึงทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 0.36 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวมีการบูรณาการแนวคิดและเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะกระบวนการคิดเชิงออกแบบซึ่งเริ่มขึ้นทำความเข้าใจ (Empathize) การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ ขึ้นกำหนดเค้าโครง (Outline) การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่างงานของงานเขียน ขั้นตอนก่อนความคิด (Ideation) การจัดระเบียบความคิดเพื่อเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ ขั้นพัฒนาสร้างสรรค์ (Crate) การนำเสนอแลกเปลี่ยนอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับเพื่อนและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน และขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve) การประเมินและปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ และทดลองวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดความภูมิใจในตนเองและเพิ่มความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ขณะเดียวกันการใช้กลวิธี RAFT ยังช่วยส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก RAFT เป็นวิธีการที่เปิดกว้างทางความคิด ให้นักเรียนสวมบทบาท (Role) ต่าง ๆ เขียนถึงผู้รับสารเฉพาะเจาะจง (Audience) ในรูปแบบหลากหลาย (Format) ตามหัวข้อที่กำหนด (Topic) จึงช่วยกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนจึงรู้สึกว่าการ

เขียนมีคุณค่าและมีความหมาย ซึ่งช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้านการเขียน นอกจากนี้ การนำเว็บล็อกมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ยังส่งผลดีต่อความพึงพอใจของนักเรียน เนื่องจากเว็บล็อกเป็นสื่อออนไลน์ที่นักเรียนสามารถเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เพื่อน ครู หรือบุคคลทั่วไปเข้ามาอ่าน แสดงความคิดเห็น และให้กำลังใจได้ จึงช่วยส่งเสริมความภาคภูมิใจในผลงาน และสร้างแรงผลักดันให้นักเรียนมีความตั้งใจในการผลิตงานเขียนให้ดีที่สุด ทั้งยังเป็นเวทีสำหรับการสื่อสารสองทางที่กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวิช อัศวตระกูลวงศ์ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ร่วมกับกลวิธี RAFT มีเจตคติต่อการเขียนความเรียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Bull, G., Bull, G. และ Kajder, S. (2006) ที่กล่าวว่า เว็บล็อกจะเป็นตัวกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเขียนแก่นักเรียนอีกทางหนึ่ง เพราะผู้เขียนจะมีความกระตือรือร้นมากขึ้นเมื่อผู้อ่านมีได้มีเพียงครูผู้สอนและเพื่อนของตนเองเท่านั้น ผู้อ่านคนอื่น ๆ ที่สนใจสามารถเข้ามาอ่านงานเขียนและแสดงความคิดเห็นในเว็บล็อกได้ด้วย การให้โอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานจะส่งเสริมการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน ทั้งยังช่วยพัฒนาความสามารถทักษะในการสื่อสารได้

ผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะของผู้เรียนได้จริง อีกทั้งยังพบว่านักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด และปรับปรุงงานเขียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้ RAFT ที่ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการกำหนดบทบาทในการเขียน รวมถึงการใช้เว็บล็อกเป็นสื่อเผยแพร่ผลงานที่สร้างแรงจูงใจและพัฒนาทักษะการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านทักษะ ความรู้ และประสบการณ์เดิม ดังนั้นครูจึงควรมีความยืดหยุ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับระดับความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และใช้ความอดทนในการเสริมสร้างทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่อง
2. ครูควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแสดงออกทางความคิดและความสามารถอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยควรเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับผู้เรียนอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น และรับคำแนะนำเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ
3. สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรพิจารณาถึงความพร้อมของผู้เรียนในด้านอุปกรณ์และความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีที่ใช้ ทั้งนี้ควรจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม เช่น การแนะนำการใช้เครื่องมือก่อนเริ่มการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานสื่อและเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว และมีสมาธิจดจ่อกับเนื้อหาการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน รวม 11 คาบเรียน อาจยังไม่เพียงพอหรือเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานการเขียนน้อย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้และขยายระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้มากยิ่งขึ้น
2. การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความสามารถในการเขียนของผู้เรียน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าแนวทางดังกล่าว

สามารถจูงใจผู้เรียน กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้วิจัยหรือผู้สนใจสามารถนำแนวทางนี้ไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาภาษาต่างประเทศหรือรายวิชาที่เน้นการสื่อสารอื่น ๆ เพื่อขยายผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมและเกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จงกล วชนะเสถียร. (2559). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐจุฑา ปุณยชัยปริดา, สุวิทนา สงวนรัตน์ และกรรภูมิ แผนพรหม. (2568). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารมณีเชษฐาราม วัฒนภูมิ*. 8(5). 530-540.
- ทวิช อัครตระกูลวงศ์ (2561). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นฤพร ดาวเรือง. (2566). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรทิพย์ แสงสุวรรณ. (2560). *การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บล็อก เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกราม อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ*. [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปริยะพงศ์ พิมพ์ระลပ်. (2565). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริศักดิ์ นิยมเจียมตัว. (2561). *การแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 โรงเรียนศรีบุญยานนท์*. *วารสารวิชาการ ครุศาสตร์สวนสุนันทา*, 20(1), 149-173.
- ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2548). *การเขียนสร้างสรรค์ ไม่ยากอะไรเลย*. ศูนย์การเรียนรู้ทุ่งสักอาศรม.
- สมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุดารัตน์ คงวิเชียร. (2563). *การพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุทธวีรณ อินทะกนก. (2559). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- Katty M. and Miriam T. (2023). RAFT strategy and writing descriptive texts among eighth-year students. *Ciencia latina Internacional*, 7(2), 2283-2301.

- Bull, G., Bull, G. & Kajder, S. (2006). *Writing with Weblogs: Reinventing Students Journals. Learning & Leading with Technology*. Vol.31 No.1. p.32-35.
- Donohoo, J. (2006). Increasing Literacy: Reflections on a Blog Pilot Project. *Learning and Leading with Technology*, 33(8), p.34-35
- Maha, Elswawi. (2020). The effectiveness of using blogs on improving secondary school students' creative writing skills. *journal of education sciences at hurghada faculty of education*, 3(4), 155-174.
- Prihatin N. et al. (2022). The Effect of RAFT Strategy on Students' Writing Ability. *Jadila*, 2(4), 470-478